

Dijkhuis, 21 juli 2024

ds. Johan Meijer

---

gelezen: Marcus 6: 30-44

titel: de schoonheid van uw vrede

preek

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, lieve mensen van God,

In de afgelopen weken heb ik menigeen gehoord die zei: 'ik ben zo toe aan vakantie'. Het was zó druk, het was zó enerverend allemaal. Iemand zegt: 'ik haal mijn vakantie op mijn tandvlees.' Iemand anders zegt: 'ik begin helemaal uitgeput en we gaan al direct weg.' Het was niet voor niets dat de Rijksoverheid ooit startte met de campagne 'Wijs op reis', omdat je ook té overhaast en te gespannen kunt beginnen aan je vakantie. Vakantie, ja, de tijd dat je even vacant bent, de tijd dat je om het met hedendaagse woorden te zeggen: 'Even helemaal uit staat.' Maar het is denk ik niet zo'n handig idee als je uitstaat en je gaat

urenlang rijden op weg naar je verre bestemming. 'Ik sta 24-7 aan, heb zo de behoefte om even af te schakelen en uit te staan.' Die hoor ik ook nog al eens om me heen.

Wie weet hoort u dit en denkt u, ja dat was. Dat was vroeger, toen we nog op vakantie konden gaan. Toen er nog een we was, een samen. Toen we nog goed konden. Toen we de caravan nog hadden. Toen ik nog niet zo beperkt was. Voor de meesten van u hier aanwezig is vakantie niet meer vanzelfsprekend. Is het een mooie herinnering wellicht, aan mooie reizen en een heerlijke tijd.

Mij valt op dat zo aan het begin van de vakantie de verschillen zo groot zijn. De verschillen tussen wie wel gaat en wie niet gaat. Een jonge vrouw die ik ken, benoemt dat ze de vakantietijd vreselijk vindt, omdat ze zelf niet kan gaan en heel haar omgeving wel en dat haar dat angstig maakt en onzeker. Eenzame weken. Bewust zeg ik jonge vrouw, want het zijn niet alleen ouderen voor wie deze weken ingewikkeld zijn, gepaard gaan met eenzaamheid of angst.

De verschillen zijn groot. Tussen wie wel weg kan en wie niet. Tussen wie het wel betalen kan en wie niet. Tussen wie naar de meest exotische oorden gaat en daar breeduit over opschept en voor wie het eigen balkon al een uitje is, als het daar tenminste niet te heet is.

In dat prachtige, diepzinnige lied dat we rond deze overdenking zingen, O Heer die onze Vader zijt, staat in het vierde couplet: 'Leg Heer uw stille dauw van rust op onze duisternis, neem van ons hart de vrees, de lust en maak ons innerlijk bewust hoe schoon uw vrede is.' Dat is een heel mooi vers, dat ons kan aanspreken en raken. En toch heeft de vertaler, Jan Willem Schulte Nordholt hier een keuze gemaakt die niet helemaal overeenkomt met het origineel, het Engels. En je zou de indruk kunnen krijgen dat je niet bang mag zijn, of dat lusten verkeerd zijn. Laten we eens kijken naar het origineel. John Greenleaf Whittier schrijft: *Drop thy still dews of quietness, till all our strivings cease; take from our souls the strain and stress, and let our ordered lives confess the beauty of thy peace.*

En je zou dat zo kunnen vertalen: *Druppel uw vredige dauw van stilte, tot onze inspanningen ons verlaten, neem van onze zielen de spanning en geestelijke druk en laten onze geordende levens getuigen van de schoonheid van uw vrede.*

Strain and stress, spanning en geestelijke druk. Dat is niet alleen bij mensen die een veeleisende baan hebben, het is ook bij mensen wier leven heel eentonig is en zonder echte uitdagingen. Spanning en geestelijke druk is niet alleen bij mensen die heel veel mensen om zich heen hebben, die van alles van ze vragen, maar ook voor mensen die geen of bijna geen mensen om zich heen hebben en nogmaals, dat geldt voor alle leeftijden. Spanning en stress is er ook bij die 19-jarige jongen die het leven niet meer ziet zitten, bij die 49-jarige vrouw die altijd op haar hoede is voor de klappen van haar man, bij die 79-jarige die maar steeds bekritiseerd wordt door haar eigen kinderen, die sporadische keren dat ze een keer tijd voor haar hebben. Strain and stress, spanning en geestelijke druk kunnen wij allemaal kennen. Overspanning is er niet alleen door betaald werk, maar ook in vrijwilligerswerk, zeker als ze echt geen anderen kunnen vinden en jij dan toch nog meer weer een poosje doorgaat. Strain

and stress, spanning en geestelijke druk is er bij veel zorgen over kinderen en kleinkinderen, maar net zo goed als je ze niet hebt gekregen, of als ze het contact verbraken.

En zo kunnen we ons allemaal wel eens vereenzelvigen met die leerlingen die echt veel meegemaakt hadden. En kunnen wij er naar verlangen dat er iemand zoals Jezus tegen ons zou zeggen: genoeg voor nu, kom mee, naar een rustige plek. Naar een plek aan het water, of naar een weide met zacht gras, of onder de bladeren van een schaduwrijke boom. Waar Jezus in het zachte gras de mensen liefhad en genas en in hun midden stond. Kon het toch maar zo eens zijn, dat we even opgenomen waren in die vrede van Tiberias, met die heuvels in het rond.

Maar daar zit nu precies het spannende. Terwijl de leerlingen enorm toe zijn aan rust en stilte, worden ze achterna gezeten door een hele schare mensen, want die hebben hen zien wegvaren en ze herkennen hen en ze zijn zo snel dat ze eerder aan de overkant aankomen dan de leerlingen met Jezus zelf. Hier zie je een typische Marcus-overdrijving. Alsof het hele land en alle steden uitliepen en er honderdduizenden tegelijk achter Jezus en zijn leerlingen aanzaten. Nou ja, vijfduizend dan, maar lieve mensen dat is ook een enorm aantal. Dat is honderd volle Dijkhuiskapellen bij elkaar. Maar de strekking is: het waren er veel en het werd onoverzichtelijk en de toch al overbelaste leerlingen wordt het echt teveel.

Maar dan gebeurt het! Jezus stapt de boot uit en als hij al die velen ziet, die daar zo verlangend achter hem en zijn leerlingen aankwamen, raakt hij diep bewogen over hen. Want Hij ziet ze, ziet ze aan, die mensen zijn als schapen zonder herder. Zij zijn de richting kwijt, het doel, de zin. Zij zijn op drift, ze kunnen nergens terecht, het zijn als opgejaagde prooidieren die nergens welkom zijn, die bij de grenzen worden weggestuurd, die uitgestoten worden uit de samenleving, die door hun overheid als nummers worden behandeld, die er thuis ook uitliggen, of op het werk gepest worden, of in dat altijd zo keurige zorgcentrum.

Als schapen zonder herder en wie heeft er oog voor hen, wie heeft nog hart voor hen? Diep bewogen raakt Jezus, met ontferming bewogen, zo is het ook vertaald. Jezus raakt in zijn binnenste ontstoken van pijn om het lot van al deze mensen. En Hij neemt tijd voor ze, met groot geduld voor hen, Hij onderricht ze, Hij vertelt ze over liefde en vrede van God, Hij laat hen hun waarde voelen, hun menszijn voelen, Hij laaft hun zielen met geestelijk voedsel.

Maar... zij hebben ook een lichaam. En ook die moet gevoed worden. Want misschien wordt dat lichaam doorgaans niet goed gevoed. Misschien moeten sommigen wel zonder ontbijt naar school. Misschien is er door de te hoge hypotheek geen geld genoeg voor een goede maaltijd. Misschien verwaarlozen sommigen zichzelf. 'Geven jullie ze te eten!', zegt Jezus tegen zijn toch al zo vermoeide leerlingen. Maar Jezus, doe eens even reëel zeg. De winkels zijn ver, en gaan bovendien sluiten en waar zijn voorraden genoeg voor zoveel mensen? Doe eens even normaal zeg!

'Laat die broden zien!', zegt Jezus. 'Het zijn er maar vijf. En o ja, we hebben ook nog twee vissen.' 'Goed zo, dat is genoeg.'

Vijf boeken van Mozes en nog twee categorieën erbij: de profeten en de geschriften, de boeken van de Heilige Schrift. Vijf en twee, het is voldoende.

'Orden de mensen, orden ze in groepen en laat ze aanliggen, op het groene gras.' Ja, het staat er letterlijk, het groene gras. En dan te weten dat ze naar een woestijn gingen voor hun rust. Het groene gras, en ze liggen aan, allen. Is dat niet het ultieme beeld van de ultieme rust en ontspanning? En Jezus gaat voor, voor in gebed, voor in dankzegging, voor in Eucharistie. Het brood en de vis gaat rond en er blijven twaalf korven over. Weer een symbolisch getal. Er blijft zoveel over als er volksstammen zijn. En die vijfduizend is nu ook beter te vatten: vijf maal duizend. De Thora van vijf boeken, maar oneindig, want dat betekent duizend: oneindig.

Druppel uw vredige dauw van stilte, tot onze inspanningen ons verlaten, neem van onze zielen de spanning en geestelijke druk en laten onze geordende levens getuigen van de schoonheid van uw vrede.

Het is niet alleen een hartsverlangen, een zielsgebed. Het is ook een opdracht. Namelijk om de vrede van Tiberias te zoeken, de vrede van het zachte gras. En de schoonheid van een geordend leven met je Heer en Heiland, die jouw zorgen kent, die je spanningen aanvoelt, die je bedrukking meevoelt in zijn binnenste. Maar die ook zegt: ondanks alles, wees gerust, opgejaagde mensenziel. Ik zie je, ik heb je lief en van die vrede kan niets of niemand je ooit scheiden.

Amen